

Çanakkale Milletvekili Niyazi Çıtakoğlu'nun, Belediye Kanununun 110 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve İçişleri ve Bütçe Komisyonları raporları (1/47)

T. B. Millet Meclisi Başkanlığı Yüksek Katına

Belediyelerimize muhtelif kanunlarla verilen hizmetlerin medeni şartlara göre düzenlenme ve başarılması gün geçtikçe Belediyeleri malî bakımdan müşkül durumlara sokmakta olduğu görülmüştür. Bugün yürürlükte bulunan 423 sayılı Belediye Vergi ve Resimleri Kanunu ile ek ve tadilleri 1293 tarihli (Vilâyet Belediye) Kanununda yazılı mahdut hizmetleri karşılayacak şekilde yapılmış; elastikiyetten, iktisadi hareketleri takip etmekten mahrum donmuş bir vergi sistemidir. Yukarıda da belirtildiği gibi, yeni Belediye Kanunumuz ve diğer mevzuatın Belediyelere yüklediği külfetleri karşılamaktan uzak olan bugünkü gelir sisteminin kifayetsizliğini telâfi eylemek amacıyla esasen bugün yürürlükte bulunan 4109 sayılı Asker Ailelerine Yardım Kanununun 12 nci maddesindeki tahsisi varidat usulünü kaldırmak en elverişli ve vatandaşlara yeni ve alışılmamış bir külfet tahmil etmeyen bir hareket olacağı düşüncesiyle ilişik tasarımı hazırladım. Bu tasarıda:

Asker aileleri yardım işlerinden arta kalacak paraların Belediyelerimizin mübrem ihtiyaçlarına karşılık tutulması esası yer almıştır.

Gereğine müsaadelerini saygı ile rica ederim.

Çanakkale Milletvekili
Dr. Niyazi Çıtakoğlu

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 2/47

Karar No. 36

11 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Çanakkale Milletvekili Niyazi Çıtakoğlu'nun Belediye Kanununun 110 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi komisyonumuza havale olunmakla İçişleri Bakanı huzuru ile incelendi:

Tasarımın tümü üzerine müzakere açıldı. Komisyonumuzda geçen Dönemde Hükümet teklifi olarak gelip kadük olmuş ve tekrar incelenmesi Hükümetçe talep edilmiş belediye gelirleri kanunu tasarısı 48 maddeyi ihtiva etmekte ve bunlardan bir kısmı bugün yürürlükte bulunan belediye vergi ve resimleri kanunundaki hüküm-

leri bazı küçük farklarla tekrarlamakla beraber belediyelere büyük ölçüde gelir sağlayacak olan bir kaç önemli maddenin esasında şimdiki kazanç vergisiyle yakın âtide bunun yerine kaim olacak Umumi Gelir Vergisi ve İşletmeler Vergisi üzerinde belediyelere munzam kesir tarhi yetkisinin mi tanınması yoksa bu vergiler tahsilâtından belediyelere hisse mi ayrılması lâzım geleceğini tâyin etmek için üzerinde uzun çalışmalar olan mezkûr kanun tasarılarının alacağı kesin şekli şimdiden kestirmek mümkün olmayacağı, olsa bile bu tasarıların yürürlüğe girerek

yeni ölçülerle geniş tahsilât imkânlarının gerçekleşmesi tahminen 1949 hattâ 1950 yıllarının hulûlüne bağlı kalacağı, o zamana kadar da gelir kaynaklarının artmasını bekliyen belediyelerin bugünkü müzayakalarının o yıllara kadar uzayıp gitmeye maddeten tahammülleri olamayacağı anlaşılmış; yine belediye vergileri tasarısında gösterilen önemli kaynaklardan tekel maddeleri hasılatından belediyelere hisse ayırmayı Maliye ve Gümrük «Tekel Bakanlıklarınca şimdilik muvafakat edilmiyerek bu hisselerin hizmet sahaları daha şü-müllü olan Özel İdareler için nazara alınacağı dermeyen edilmiştir.

Bu durum karşısında İçişleri Bakanından alınan izahata göre Niyazi Çıtakoğlu'nun teklifinin esasına hükümetçe mutabakat gösterildiği ve bunun bir fıkra olarak belediyelerimizin Ana Kanunu olan 1580 sayılı Belediye Kanununun 110 neu maddesine bir fıkra olarak eklenmesiyle beraber yol mükellefiyetine % 50 ye kadar zam için Belediye Meclislerine yetki verilir ise belediye sınırı içindeki mükelleflerden bu zam nakden alınır veya karşılığı bedeni mükellefiyet ifa ettirilirse şimdilik bu iki kalem varidatın belediyelerimizin içinde bulunduğu sıkıntılı durumdan bir dereceye kadar kurtarmak ve hattâ şehir haritası ve imar plânı, su, elektirik ve mezbaha gibi birinci plânda gelen tesis ve hizmetlerin en küçük kasabalardan başlayarak vücuda getirilmesine yol açacağı tezahür ve tebellür eylemiştir. Bu iki kalem gelirin belediyelerimizin Ana Kanununda 110 neu maddede sayılan varidat arasına alınması esası kabul edildikten sonra bu maddede mevcut 17 fıkraya ilâveten 18 nei fıkranın yol parası belediye hissesi ile ilgili hükümlere 19 neu fıkranın da Niyazi Çıtakoğlu'nun teklif konusu olan hükümlere tahsisi kararlaştırıldı.

Bu vechile fıkra fıkra müzakereye geçildikte: Belediye sınırları içinde oturan Yol Vergisi ödevlerine Belediye Meclisleri kararıyla % 50 ye kadar vergi zammı yapılması ve bunun mezkûr vergi aslında olduğu gibi ayrıca bir de nafia hissesine tâbi tutulmaması oy birliğiyle kararlaştırıldı. Yol parasının aslı Özel İdarelerce tahakkuk ve tahsil ettirilmeğe olduğuna göre zammının da mezkûr idarelerce aynı suretle tahakkuk ve tahsil ettirilerek hesaplarıyla birlikte tahsilâtı takip eden ayın ilk on günü içinde belediyelere yatırılması zaruri görüldü. Ve bun-

lardan müddeti içinde yatırılmıyan paraların % 10 gecikme tazminatı ile birlikte alınması yolunda Özel İdare ve Muhasıplerini mecbur tutan bir müeyyide hükmünün fıkraya derci emsali diğer mevzuatımızın ruhuna eskâline uygun görüldü. Yol mükellefiyetini nakden ödiyecek durumda olmayıp da bedenen çalışmayı arzu edenler esasen Özel İdarenin tahakkuk cetvellerine bedeni görevli olarak yazılmış bulunacaklarından bunların da belediyeye ait % de her ne kadar zam kararlaştırılmış ise ona tekabül eden süre ile belediye sınırı içindeki Bayındırlık işlerinde çalıştırılması yetkisinin fıkraya derci çoğunlukla kararlaştırıldı.

19 neu fıkraya gelince; Niyazi Çıtakoğlu'nun teklifinin esası asker ailelerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki kanunda yazılı gelir kalemlerine müracaat yetkisinin «Beldelerin âdi gelirlerle karşılanması mümkün olmayan ve muhtelif kanunlarla belediyeler tarafından ifası mecburi olan vazife ve hizmetlerle 19 neu maddenin 4 ve 5 numaralı fıkralarındaki işlerin yapılması gerekli olağanüstü masrafları karşılamak maksadiyle» genişletilmesini istihdaf eylemekte ve ancak bu yetkiyle 4109 sayılı kanundaki asker ailelerine yardım maksadına da hâlel gelmemek kayıt ve şartını taşımaktadır.

Komisyonumuz ana kanunun 19 neu maddesinin 4 ve 5 numaralı fıkralarında sayılan ve bir kısmı menafii umuma ait imtiyazat mevzuu olan hizmetlere kadar şü-mullenecek şekilde yetki genişliği vücuda getirilmesine taraftar olmuştur.

Ancak içinde bulunduğumuz şartlar dâhilinde 4109 sayılı Kanunda yazılı gelir kaynaklarından gerek belediyeler elinde gerek İçişleri Bakanlığı emrindeki fondan asker ailelerinin ihtivaından fazla olarak biriken varidatın 4889 sayılı Kanunla kabul edilen ve içme sularını sağlamak hedefine munhasır olup yetki hududunu belediyelerin vücuda getirmeye mecbur oldukları harita, imar plânı, içme suları, elektrik ve mezbaha işlerinin ve tesislerinin vücuda getirilmesi için gereken olağanüstü masrafları karşılamak maksadiyle bir miktar daha genişletmeye ihtiyaç ve zaruret bulunduğu anlaşılmıştır. Esasen asker ailelerine verilecek aylıkların en geniş imkân ölçüleriyle tesbitine belediye meclisleri ile idare heyetleri yetkilidir. Son günlere kadar bu yetkiye dayanarak ihtiyaç görülen beldelerde ma-

aş hadleri de yükseltilmiştir; buna tevessül etmiyen yerlerde aynı usule göre yükseltmek imkânı da mevcuttur. Şu kadar ki son zamanlarda yapılan terhisler dolayısıyla 4109 sayılı Kanuna göre gerek belediyelerde gerek merkez fonunda asker aileleri ihtiyacından artan miktarlar teraküm etmektedir. Diğer taraftan şimdiye kadar hemen hiçbir belediye 4109 sayılı Kanunda yazılı gelir kaynaklarına yaptığı tarhiyatta âzami nispetlere henüz varmış değildir. İstanbul belediyesi gibi pek mahdut bir iki şehir ve kasabamızda mezkûr kanunun 7 nci maddesine yapılan salmalar bir senelik asker ailelerine yardım parasının ancak % 6 sını tutmaktadır. Bizim yapmak istediğimiz yetki genişliğinde 4109 sayılı Kanunda yazılı kaynakların belediyelerin mecburi hizmetlerinden olan su, elektrik, mezbeha, harita ve imar plânı işlerini karşılamak üzere «Asker ailelerine yardım maksadına hâle gelmemek şartıyla» belediyenin ana varidat kaynakları arasına alınması ve aynı zamanda asker ailelerine yardım esasının beldelerin asli vazifeleri cümlesinden olarak sayılması başlıca hedef tutulmaktadır.

Yukarıda saydığımız tesis hizmetleri tamam olan yerlerde asker ailelerine yardım maksadının haricinde bu kaynaklara müracaat olunamaz. 4109 sayılı Kanunda yazılı gelirlerin 6 ve 7 nci maddelerindeki kısımları ki, bu meyanda salma tamamıyla yetki dışı bırakılmıştır. Aynı veçhile 4109 sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki gelirleri tahsil etmekte ve 8 nci maddede yazılı fondan yardım görmekte olan belediyeler bunları asker ailelerine yardım işinden başka maksada harcıyamazlar.

Teklif tasarısına bu münasebetle dercini bilhassa ellibinden az nüfuslu şehir ve kasabalarımız için çok faydeli bulduğumuz bir hükmün mucip sebeplerini de kaydeylemeği elzem görüyoruz. 4109 sayılı Kanunun 8 nci maddesine göre İçişleri Bakanlığı emrinde 9 milyon lira kadar bir fon toplanmış ve bu tasarı ile toplanmakta devam edecektir. Bu fondan evvelemerde muhtaç asker ailelerine kendi mahallî kaynakları yetmiyen belediyelere gereken yardım akçeleri her yıl gönderildikten sonra geri kalan paradan nüfusu ellibinden az olan ve şimdiye kadar maddi inkânsızlıklar, varidat darlıkları ve hattâ borçlanma halinde karşılık tedariki

zorlukları karşısında kıvranan belediyelerimizin sırasıyle harita, su, elektrik, mezbeha ve imar plânı işlerinin tamamlanmasına çaresiz olmak keyfiyeti küçük kasabalarımızın ve son yıllarda yeni teşkil edilen ilçe merkezlerimizin inkişaf hamlelerini hızlandırmak bakımından çok faydeli olacağı mülâhaza edilmiştir. Yardım işinin sıralanışında harita, su, elektrik mezbeha, imar plânı diye kararlaştırdığımız hizmet nevilerinden şimdiye kadar hiç birine eli değmiyen belediyelerin önce haritalarını yaptırmak haritaları yapılmış olanların içme sularını getirtmek her ikisi mevcut olanların elektrik tesisatını vücuda getirmek bu da yapılmış ise mezbahasını yaptırmak ve şu dört hizmeti tamam olan yerlerin imar plânlarına yardım etmek ve her hizmet nevi dahilinde de vücuda gelecek tesislerin tanzim kılınacak proje ve keşif evrakına göre tesbit edilen masrafları en az olandan başlayarak bu masraflarda müsavat halinde nüfusu en çok olan kasabayı öne alamak suretiyle objektif bir ölçü kullanarak küçük belediyelerin kalkınmalarını sağlamağı plânlaştırmak uygun olacağı kanaatine vrilmiştir.

Bu kanaatle 19 ncu fıkraya gereken kayıtlar dercedilerek fıkra metni çoğunlukla kabul edilmiştir.

2 ve 3 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

İvedilikle müzakere edilmek ve havalesi geçince Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komisyonu

Başkanı	Başkanvekili	Sözcü
Tekirdağ	Çoruh	Kars
<i>C. Uygadın</i>		<i>A. Eyidoğan</i>
Kâtip		
İsparta	Bolu	Çanakkale
<i>S. Köksal</i>	<i>İ. Yalçın</i>	<i>N. Çıtakoğlu</i>
Çorum	Giresun	Gümüşane
Muhalifim	Muhalifim	<i>A. K. Varınca</i>
<i>S. Karafakıoğlu</i>	<i>E. Dizdar</i>	
Kocaeli	Konya	Tokad
<i>C. Aksu</i>	<i>Dr. A. Perkün</i>	<i>R. Güreli</i>
	Antalya	

19 ncu fıkra olarak eklenen ve 4109 sayılı Asker Ailelerine Yardım Kanununun belediyeler varidatı arasına alınmasına ait 19 ncu fıkraya aleyhtarım.

R. Kaplan

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 2/47

Karar No. 123

14 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Çanakkale Milletvekili Niyazi Çıtakoğlu tarafından Belediye Kanununun 110 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifi İçişleri Komisyonunun raporiyle birlikte Komisyonumuza havale buyurulmakla Hükümet adına İçişleri Bakanı Şükrü Sökmensüer hazır olduğu halde incelendi.

Niyazi Çıtakoğlu'nun teklifi (324 sayılı Belediye Vergi ve Resimleri Kanunu, eski Belediye Kanununun şimdikinden daha dar ölçüde olmak üzere belediyelere yüklemiş olduğu hizmetleri ancak karşılayabilmek için konmuş alâstikiyetten ve iktisadî hareketleri takip edebilmekten mahrum donmuş bir Vergi ve Resim Kanunu) olduğundan Belediyelerin yeni ve mübrem ihtiyaçlarını karşılamak maksadiyle 4109 sayılı Asker Ailelerine Yardım Kanununda yazılı gelir kaynaklarından faydalanılması amacını gütmekte ve bu maksatla 4109 sayılı Kanunda yazılı tahsis kaydını kaldırmaktadır. Bu yetki Belediye Meclisleri kararı ve bütçeleri tadile yetkili makamların onanmasıyla kullanılabilir.

İçişleri Komisyonu Hükümetçe Meclise sunulan ve ilgili Komisyonlara havale buyurulmuş olan Belediye gelirleri hakkındaki kanun tasarımasının bir taraftan Kazanç Vergisinden alınan belediye hissesi bakımından, geçici bir Komisyonunda görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunlarıyla münasebeti bulunması ve bu yüzden kanun haline gelmesinin zamana ihtiyaç göstermesi itibarıyla ve diğer taraftan da Belediyelerin bu yıla ait ihtiyaçlarını tedbirlemek zarureti dolayısıyla Niyazi Çıtakoğlu'nun teklifi Yol Vergisine % 50 ye kadar zam yapılması kaydını da ayrı bir fıkra halinde eklemek suretiyle ve teklif üzerine diğer bir takım ilâve ve değişiklikler yaparak kabul etmiştir.

Yol Vergisine Belediye Meclisleri kararıyla % 50 ye kadar yapılabilir zam vergisinin aslı gibi özel idarelerce tahakkuk ve tahsil edilerek Belediyelere yatırılacak ve ödevini bed-

nen yerine getirmek isteyenler yol mükellefiyetinde olduğu gibi belediye hizmetlerinde çalıştırılacaktır.

Niyazi Çıtakoğlu'nun Asker Ailelerine Yardım Kanununun gelir kaynaklarına ait teklifi üzerine İçişleri Komisyonu aşağıdaki değişiklikleri yapmıştır.

A) Bu gelir kaynaklarına teklifte olduğu gibi belediyelerin kanunen ifası mecburi olan bütün hizmetleri için değil munhasıran su, elektrik, mezbaha tesisleriyle harita ve imar plânları işlerini yapmak veya bu tesislerden mevcut olanları düzeltmek veyahut genişletmek için müraaat edilebilir.

B) 4109 sayılı Asker Ailelerine Yardım Kanununun gösterdiği gelirlerden 6 ve 7 nci maddelere ait olanlar eskisi gibi yalnız asker ailelerine tahsis edilmiş olarak kalacak ve yedinci maddedeki gelirleri tahsil etmekte ve 8 nci maddede yazılı bulunan genel hesaptaki fondan yardım görmekte olan belediyeler sözü geçen kanunda belirtilen gelirleri asker ailelerine yardım işlerinden başka bir maksada harcıyamıyacaklardır.

İçişleri Komisyonu teklife şu hükmü de eklemiştir:

Nüfusu 50 binden az olan belediyelerin harita, su, elektrik, mezbaha ve imar plânı işlerine belediye gelirlerinin yetmemesi halinde 4109 sayılı Kanunun 8 nci maddesinde yazılı olup İçişleri Bakanlığının emrindeki fondan bu belediyelere yardımda bulunulacaktır. Yardım, bu işlerin kanunda yer alan sırasına göre yapılacak ve hizmet nevelerine göre masrafları en az olanlar ve masrafları eşit olanlar arasında da nüfusu en çok olan kasabalar öne alınacaktır.

Komisyonumuz şehir ve kasabalarımızın başta gelen önemli kamu hizmetlerine ait tesislerle harita ve imar plânlarının yaptırılabilmesi ve aylık ve ücretlere yapılmış olan zamlardan dolayı belediye bütçelerinde meydana gelen açığın kısmen de olsa karşılanması için gerek Asker Aile-

lerine Yardım Kanununun gelir kaynaklarından faydalanmasını ve gerek yol vergisine % 50 ye kadar zam yapılmasını zaruri ve lüzumlu bulmuştur.

Bu gelir kaynaklarının önemli bir kısmı ancak büyük şehirlerimizin istifadesi mümkün olan nevlere olduğu cihetle nüfusu ellî binden aşağı şehir ve kasabalarımızın harita, imar plânı, su, elektrik ve mezbaha işlerine harcanmak üzere 4109 sayılı Kanunun 8 nci maddesi gereğince İşleri Bakanlığı emrinde toplanan paranın ihtiyaçtan fazla kısmının harcanması da bilhassa yerinde görüldü.

Ancak bu işlerin sonuna kanalizasyon tesisinin eklenmesi, imar plânı işinin sırada haritayı takip etmek üzere yer alması ve nüfusu 50 bine kadar belediyeler için bir kısım şehirlerde dâhil olduğu cihetle 19 nu fıkranın son cümlesinde kasabalar kelimesinin (Şehir ve kasabalar) olarak düzeltilmesi lüzumlu görüldüğünden fıkra bu suretle ufak bazı değişiklikler yapılmıştır.

Yol Vergisine yapılacak zammın 1947 yılına da şâmil olup olmayacağı, şâmil olduğu takdirde yıllık verginin tamamına mı, yoksa yarısına mı teşmil edileceği de Komisyonumuzca görüldü.

Bazı Üyeler Kanununun yayımlandığı tarihten önceki zamanlar için vergi zammının doğru

olmayacağı mütalâsında bulunmuşlarsa da belediyelerin ihtiyaçlarının genişliği karşısında zam yetkisinin bu yıl içinde verginin tamamına şâmil olmak üzere tanınması çoklukla kararlaştırılarak bu maksadı ve verginin 1947 yılı için tahsil şeklini belirtmek üzere kanuna bir de geçici madde eklenmiştir.

Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.
Edirne	Diyarbakır
M. N. Gündüzalp	C. Ekin
Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Kastamonu	Ankara
M. Akalın	F. Öymen
Ankara	Ankara
N. C. Akkerman	C. Gölet
Balıkesir	Balıkesir
E. Altan	S. Örgöçmen
Bursa	Diyarbakır
F. Bük	I. H. Tıgnel
İzmir	Kırşehir
S. Dikmen	Ş. Fergut
	Mardin
	Samsun
	R. Erten
	M. Yörüker
	Yozgad
	A. Sungur
	Tokad
	Kanun hükmünün makale teşmiline muhalifim
	R. A. Sevengil

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ NİYAZI ÇI- TAKOĞLU'NUN TEKLİFİ

*Belediye Kanununun 110 ncu maddesine bir
fıkra eklenmesine dair kanun*

MADDE 1. — 1580 sayılı Belediye Kanu-
nunun 110 ncu maddesine aşağıdaki fıkra ek-
lenmiştir :

«Âdi gelirlerle masraflarının karşılanması mümkün olmıyan ve muhtelif kanunlarla belediyeler tarafından ifası mecburi bulunan vazife ve hizmetler ile 1580 sayılı Belediye Kanununun belediyelerin hak, yetki ve imtiyazlardan bahseden 19 ncu maddesinin 4 ve 5 numaralı fıkralarındaki işlerin yapılmasına gerekli tesis ve ıslah işlerini sağlamak ve olağanüstü masrafları karşılamak maksadiyle belediye meclisleri, bütçeyi tasdika yetkili makamca onanmak şartıyla; ihtiyacın derecesine göre ve belirli bir müddetle Asker Ailelerine Yardım Hakkındaki 4109 sayılı Kanunda yazılı gelirlerin, yine aynı kanunda yazılı maksatların yürütülmesine hâlel gelmemek şartıyla tahsiline karar verirler.»

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*3 Nisan 1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Ka-
nununun 110 ncu maddesine iki fıkra eklenme-
sine dair kanun tasarısı*

MADDE 1. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 110 ncu maddesine aşağıda yazılı 18 ve 19 ncu fıkralar eklenmiştir.

18 - Belediye sınırları içindeki Yol Vergisi ödevlerine Belediye meclisleri kararıyla % 50 ye kadar zam yapılır. Nafia hissesine tâbi olmıyan bu zam Yol Vergisiyle beraber özel idarelerce tahakkuk ve tahsil edilerek hesaplarıyla birlikte ilgili belediyelere yatırılır. Tahsilâtı takip eden ayın ilk on günü içinde yatırmıyan Özel İdare muhasiplerinden belediye lehine % 10 gecikme tazminatı alınır. Özel İdare tahakkuk cetvellerine bedenî görevli olarak yazılanları belediyeler, beldenin Bayındırlık işlerinde çalıştırlar .

19. — Yukarıki fıkralarda yazılı gelirlerle masraflarının karşılanması mümkün olmıyan su, elektrik, mezbaha, tesisleriyle harita ve imar plânı işlerini yapmak veya bu tesislerden mevcut olanları ıslah etmek veya genişletmek maksadiyle Belediye meclisleri; bütçeyi tasdika yetkili makamca onanmak şartıyla, ihtiyacın derecesine göre ve belirli sıra ile, Asker ailelerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki 4109 sayılı Kanunda yazılı gelirlerin «6 ve 7 nci maddelikler hariç» tahsiline karar verebilirler.

Asker Ailelerine yardım işleri için 4109 sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki gelirleri tahsil etmekte veya 8 nci maddede yazılı bulunan umumî hesaptaki fondan yardım görmekte olan belediyeler sözü geçen kanunda belirtilen gelirleri Asker Ailelerine yardım işlerinden başka bir maksada harcayamazlar.

Nüfusu 50 binden az olan beldelerin su, elektrik, mezbaha, harita işlerine yukarıda sayılan gelirlerin de yetmemesi halinde, 4109 sayılı Kanunun 8 nci maddesinde yazılı olup İçişleri Bakanlığı emrindeki fondan bu belediyelere sırasile harita, su elektrik, mezbaha, imar planı işleri için yardımda bulunulur. Yardım işinin sıralanışında yukarıda sayılı hizmet neveleri dahilinde tesbit edilen masrafları en az ve masrafları müsavi olanlar arasında nüfusu en çok olan kasabalar öne alınır.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Belediye Kanununun 110 ncu maddesine iki fıkraya eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 3. IV. 1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 110 ncu maddesine aşağıda yazılı 18 ve 19 ncu fıkralar eklenmiştir.

18. Belediye sınırları içindeki Yol Vergisi ödevlerine belediye meclisleri kararıyla % 50 ye kadar zam yapılır. Nafia hissesine tâbi olmayan bu zam yol vergileriyle beraber Özel idarelerce tahakkuk ve tahsil edilerek hesaplarıyla birlikte ilgili belediyelere yatırılır. Tahsilâtı takibeden ayın ilk on günü içinde yatırmayan Özel İdare muhasiplerinden belediye lehine % 10 gecikme tazminatı alınır. Özel İdare tahakkuk cetvellerine bedeni görevli olarak yazılanları belediyeler, beldenin bayındırlık işlerinde çalıştırılırlar.

19. Yukarıki fıkrada yazılı gelirlerle masraflarının karşılanması mümkün olmayan su, elektrik, mezbeha, tesisleriyle harita ve imar plânı işlerini yapmak veya bu tesislerden mevcut olanları ıslah etmek veya genişletmek maksadiyle belediye meclisleri; bütçeyi tasdika yetkili makamca onanmak şartıyla, ihtiyacın derecesine göre ve belirli sıra ile, Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım hakkındaki 4109 sayılı Kanunda yazılı gelirlerin (6 ve 7 nci maddelerdekiler hariç) tahsiline karar verebilirler.

Asker Ailelerine Yardım işleri için 4109 sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki gelirleri tahsil etmekte veya 8 nci maddede yazılı bulunan umumi hesaptaki fondan yardım görmekte olan belediyeler sözü geçen kanunda belirtilen gelirleri asker ailelerine yardım işlerinden başka bir maksada harcıyamazlar.

Nüfusu 50 binden az olan beldelerin su, elektrik, mezbeha, harita, imar plânı işlerine yukarıda sayılan gelirlerin de yetmemesi halinde, 4109 sayılı Kanunun 8 nci maddesinde yazılı olup İçişleri Bakanlığı emrindeki fondan bu belediyelere sırasıyla harita, imar plânı, su, elektrik, mezbeha, kanalizasyon işleri için yardımda bulunulur. Yardım işinin sıralanışında yukarıda sayılı hizmet neveleri dahilinde tesbit edilen masrafları enaz ve masrafları müsavi

Teklif

İçiş. K.

MADDE 2. — 4109 sayılı Kanununun 12 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Bu kanun yayımından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

B. K.

olanlar arasında nüfusu ençok olan şehir ve kasabalar öne alınır.

GEÇİCİ MADDE — 1947 yılı Yol Vergisine yapılacak zamlar belediye daimî komisyonlarının teklifi ile il genel meclisinin daimî komisyonu tarafından belirtilecek taksitlerde tahsil olunur.

MADDE 2. — İçişleri Komisyonunun 2 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.